

17

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emerico Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicar mai dese după tarife
și învoială. — **RECLAMR** pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

"GAZETA" iese în lume în...
Abonamente pentru Austria: Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — În esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 85.

Brașov, Sâmbătă 17 (30) Aprilie.

1904.

Stările din Austria.

Este de sigur interesant, pen-
tru toți câți urmăresc evenimentele
din monarhia noastră, a sci ce se
mai petrece în Austria și cum se
presentă ađi acolo situațiunea po-
litică.

În Ungaria a încetat obstruc-
țiunea și au venit la rând grevele
în masă, ca cea dela căile ferate,
mobilisările parțiale pentru suprima-
rea acestor greve, dispozițiunile mi-
litare precursors ale stării de asediu,
agitațiunii în culme kossuthiste și
socialiste, ce se sfirșesc cu măceluri
crude ca cel dela Aleșd. În Austria
obstrucțiunea continuă încă a face
ca camera vienesă să nu pôtă ajunge
la nici un rezultat, să tot începă a
zidi diu nou ceea-ce se dărimă peste
nopte, fără de prospecte, că sta-
rea acăsta anormală se va termina
în curând.

Obstrucțiunea stă încă tot sub
zodia nemulțumirii și a postulatelor
Cehilor, este deci obstrucțiune ce-
hică, și totă deosebirea dintre diua
de ađi și dălele trecute este, că era
paci să se facă dintruna cehică
ărăși una germană.

Lucrul s'a petrecut în jurul așa
disei „tactice a Polonilor“, cari um-
blau să împace pe Cehi cu Nemții,
cel puțin provisoriu decât nu defini-
tiv. Tote încercările lor însă răma-
seră zadarnice. Atunci Cehii, vedând
că Polonia ar vré se facă ceva pen-
tru ca să 'nceteze obstrucțiunea, și-au
dat silință să-i câștige pe aceștia
pentru o alianță în scop de a se
reforma regulamentul camerei așa,
ca să li-se facă imposibil Germanilor în
viitor de a se mai folosi de arma
obstrucției și să se restabilească ma-
joritarea cehă-polonă-clericală din
vremurile lui Tanffe. Germanii au
mirosit planul și au decis să voteze
și ei pentru reforma regulamentul
camerei, cerând însă tot-odată prima
cetire a proiectului de budget.

Cehii tineri, nevoind să formeze
majoritate cu Germanii, ér Polonia
refusând de a reforma regulamentul
camerei fără concursul Germanilor,
a rămas situațiunea neschimbată și
Cehii au decis să continue tactica
obstrucționistă. E învederat, că ei
au ajuns cu acăsta tactică într'un
corn de capră, căci, decât este ca să
nu-și părădă totă popularitatea înain-
tea alegătorilor lor, ei trebuie să le
arate un succes ôre-care mai de semnă
câștigat prin obstrucțiune. Alegătorii
cehi au văduț câte concesii și au
dobândit Maghiarii în urma obstruc-
țiunii și deci așteptă și dela depu-
tații lor să nu rămână cu mult mai
pe jos.

De altă parte e clar, că Cehii
tineri în partea cea mai mare ar
dori să găsească un mijloc spre a
puté părăsi obstrucțiunea, dér cum?
Cum-că clubul lor nu e inclinat a
face pași prea radicali, o dovedesce
faptul, că, deși unii din Cehii tineri
și agrarienii cehi au cerut ca clubul
reunit al deputaților cehi să obs-
trueze alegerea pentru delegațiunii,
țotuși majoritatea a decis să nu se

opună acestei alegeri, ce avú ca ur-
mare, că agrarienii cehi au eșit din
legătura ce-o aveau cu cele-lalte par-
tide cehice.

Încercările de a răsturna gu-
vernul Koerber n'au reușit. Koerber
stă și ađi tot așa cum a stat pe
timpul ordinului dela Chlopy, și spre
ciuda cea mai mare a Cehilor con-
tinuă cu negocierile pentru „aplana-
rea neînțelegerilor“. Pe motivul a-
cesta Koerber vrea să țină Reichs-
rathul deschis până când se vor în-
truni delegațiunile pe la finea lunii
Maiu a c. Vrea să-l țină deschis,
deși ședințele camerei din cauza
obstrucției nu se compun decât din
cetirea de propunerii de urgență și
interpelări lungi și de voturi no-
minale.

La ce capăt vor duce toate ace-
stea? Nimeni nu pôte sci. Prietenii
cei mai apropiați ai lui Koerber,
Germanii moderați, accentuază în
presa lor necesitatea de a se face
un nou apel la alegători, în speranță,
că dora nisce nouă alegeri vor re-
duce numărul partizanilor obstruc-
țiunii, deși se presupune că de altă
parte se va înmulți numărul ele-
mentelor radicale, cari însă nu vor
voi să se mai folosească de arma ob-
strucției.

Speranțe deșerte! Obstrucțiune
orî nu, popórele pot fi mulțumite nu-
mai prin sincere și seriose măsuri
de a li-se acorda toate drepturile și
postulatele juste, fără de încunjur și
cuget rezervat, după principiul *Suum
cuique!* De asta însă sunt încă foarte
departe și stările din Austria.

Brașov, 16 (29) Aprilie.

Dieta ungară se crede că va fi re-
deschisă în Sâmbăta săptămânei viitoare.
Guvernul însă n'a luat până acum nici o
dispozițiune în privința acăsta.

Loubet în Roma. O mare revistă
de trupe a avut loc Marți în onórea pre-
ședintelui Loubet. Săra s'a ținut un prân-
dicat un toast pentru armata italiană, re-
levând toate amintirile nobile comune și
cerând regelui permisiunea de a adresa
salutul cordial al armatei franceze celei
italiane, erî, instrument glorios al consti-
tuirii mării Italie, astăđi, protectórea pu-
ternică a păcei laborioase și fecunde a po-
porului său.

Regele a răspuns adresând gloriosei
armate franceze salutul cordial al armatei
italiane, urând ca cele două armate să
continue a fi garanția păcii și a prosperi-
tății pentru cele două națiuni.

După prânđ, suveranii au asistat la
iluminăția strălucită de la Corso Humbert I.

Președintele Loubet a dat Miercuri
săra în splendidul palat al ambasadei
franceze un dineu în onórea părechei re-
gale italiene, la care au mai luat parte
contele de Turin, ministru-președinte Giol-
litti, ministri Tittoni și Luzatti, președinții
camerei și a senatului împreună cu numé-
roși deputați.

Alegeri comunale în Viena. Con-
siliul comunal din Viena cu cei vr'o 150
membri ai săi și cu grija de a administra

interesele unei populații atât de numérose,
cât a Transilvaniei, se pôte aseména cu
un mic parlament. Majoritatea absolută a
acéstui consiliu de vr'o 6—7 ani este a
partidului social-creștin séu antisemit și la
fie-care nouă alegere, acest partid reiese
întărit. În diua de 27 Aprilie s'a facut
completarea a două mandate din colegiul
IV în cercurile Leopoldstadt și Hietzing.
În ambele cercuri au fost aleși candidații
social-creștini cu majoritate sdrobotore, și
anume în *Leopoldstadt:* Hans Freyer so-
cial-creștin (antisemit) cu 9277 voturi față
cu Laur. Widholz, social-democrat, care a
obținut numai 7053; în *Hietzing:* Leopold
Kunschak social-creștin cu 5655 voturi,
față cu Emil *Polke*, social-democrat, care
a obținut 2582 voturi. — Alegerile se vor
continua, mai fiind încă de completat 50
mandate devenite vacante.

„D. Z.“ vorbind despre rezultatul ale-
gerilor de la 27 Aprilie citează cuvintele
primarului Dr. *Lueger*, rostite de curând
la o întrunire electorală: „În Viena nu
este teren pentru internaționala roșie și
pentru agenții jidovismului“.

**Convenție militară între Rusia
și Turcia?** În cercurile diplomatice din
Constantinopol s'a răspândit scirea sensa-
țională despre o *convenție militară între
Rusia și Turcia.* Causă la acăsta conven-
ție ar fi dat bănuelile Rusiei privitor la
veleitățile de expansiune ale Austro-Un-
gariei în Macedonia. Rusia se teme, că
guvernul din Viena, desconsiderând acordul
de la 1897, ar voi să ajungă la o înțele-
gere cu Sultanul fără scirea guvernului
rusesc. Pentru a împedece acăsta pretinsă
înțelegere, Rusia ar fi oferit Turciei o con-
venție militară. Pórta n'a voit să primescă,
însă după-ce guvernul din Petersburg a
amenințat pe Turcia cu mobilisări de trupe
la granița Armeniei, ea s'a învoit și ar fi
subscris convențiunea.

Conflictul greco-turc. Am adus
scirea despre un conflict, ce s'a declarat
dălele acestea între Turcia și Grecia din
causa unor turburări din Smirna, provo-
cate de secretarul consulatului grecesc de
acolo, care a și fost arestat. Guvernul tur-
cesc rămâne statornic pe lângă aceea, că
secretarul consulatului grecesc a pușcat
mai întâiu asupra soldaților turci, din care
causă a fost arestat. Guvernul grecesc
dimpotrivă ăice, că secretarul a fost silit
să împusce, pentru a-și apăra propria per-
sonă. Grecia cere acum satisfacție de la
Turcia, amenințând cu rechemarea repre-
sentantului său din Constantinopol, decât
i-se va refusa satisfacția. *Flota grécă din
Pireu stă gata pentru a pleca în tot mo-
mentul* și se mai ăice, că guvernul din
Atena va chema sub stég rezervele.

Vărsarea de sânge din Aleșd.

Despre înfiorătórea vărsare de
sânge din Aleșd, dăm ađi următo-
rele amănunte după diarul „Magyar-
ország“.

„...Masa de ómeni nevrënd să se îm-
prăscie, gendarmii cu baioneta trasă au
dat năvală asupra-i. *Din mulțime* se ađi
o pușcătură, care a nimerit pe sergentul
major de gendarm *Resch* Mihai. Pușcă-
tura a produs o colosală încurcătură, *mul-
țimea începú să fugă ca nebună de spaimă.*
Gendarmii, vedând căderea sergentului,

au pușcat. Țipete și vaete grozave se au-
điau din toate părțile. *Husarii au atacat și
ei și în câte-va momente piața fú deșert-
tată de lume, numai morții și cei grav
răniți răceau în mari bálóce de sânge.*
Două-deci și trei morți, două-deci și
trei răniți mortal și șese-deci și opt
răniți grav au rămas pe teren după nă-
vala husarilor. După teribila vărsare de
sânge, *morții au fost transportați prin fi-
ganii în casa rece. Și pe câmp au fost
afiați morți, cari fugiseră având rane
mortale, însă mórtea îi ajunse pe câmp.*

Etă lista celor omorâți: Dumitru Pali,
G. Bucur, Dum. Jurca, Rusalim Doboș,
Mih. Ghica, Ilie Gârlea, L. Luca, I. Mă-
dar, Maria Panchiș, I. Panchiș, Maria Gio-
ranu, Loringóie Molna, Nic. Iazu, Rusalim
Lăteu, Tóder Arcuş, I. Faur, I. Sabo, N.
Liche, Petru Mango, M. Vențel. La câți-va
din cei omorâți nu li-s'a putut constata
identitatea.

Răniții au fost transportați Luni di-
minéța pe 18 trăsuri în spitalul public din
Oradea-mare. În spital se află cu totul 35
răniți. Trăsurile cu cari fură transportați,
erau escortate de o companie de husari.

Mulți din răniți se luptă cu mórtea,
alții vor fi schiloși pentru totă viața, —
de vor mai trăi. Cei cari se anunță pen-
tru a fi îngrijiți în spital spun, că *mai
sunt și alți mulți răniți, însă de tema de
pedepsă nu cutéză a merge la spital.*

E interesant, că răniții, întrebați de
medici asupra dramei teribile, *negă unu-
nim că ar fi socialisti și declară, că ei
nici n'au sciut, că socialistii vor să tur-
bure adunarea (kossuthiștilor), spun însă
că s'au dus la adunare, pentru-că li-s'a
spus, că are să li-se ierte darea...“*

Dintre cei grav răniți duși la spital,
au mai murit erî, afară de cei șese amin-
tiți deja, încă trei: M. *Hopuțan*, Simion
Bradea și Simion *Bogdan*.

* * *

Marți a fost îngropat sergentul ma-
jor de jandarmi M. Resch în Aleșd. Între
cununile depuse pe cosciug a fost una a
ministrului președinte contele Tisza cu
inscripțiunea: „Bravului rășboinic, care a
murit pe câmpul de onóre o mórte de
erou — Stefan Tisza“. O cunună de la
ministrul de honveđi Nyiri. Altele de la
corpul ofițeresc din Oradea mare, de la
regim. de husari, de la regim. de inf. 36
etc. Tótă miliția comandată la Aleșd a
luat parte la înmormântare.

Și victimele măcelului sângeros au
fost înmormântate în aceeași di. Aceia, ale
cărora cadavre n'au putut fi recunoscute,
au fost înmormântați fără nici o ceremo-
nie, pe ceilalți i-au îngropat familiile lor
acasă la ele.

Faima de tot nerușinate se scor-
nesc despre bieții Români duși la măcel.
S'a răspândit anume fama ticălosă, că
Românii nu vor lăsa să trecă pe nimeni
viu prin satele lor, faimă ce se referă la
transportarea răniților. Când însă trăsurile
acestora au trecut prin sat, bărbații își
descoperiră capul, ér femeile sătence îng-
nunchiară. Așa au desmintit bieții Români
miserabilele scornituri.

Écă încă una bécănă: S'a đis, că
Românii s'au dus la adunare cu arme și
cartușe. La răniți și la morți nu s'a aflat
însă nici o armă. Deci se presupune (!??)
că îndată ce jandarmii au dat prima des-
cărătură, răniții au aruncat armele, ce

le-au avut la dânsii, pe cari le-au cules apoi ceilalți.

Ce se face rănitul mai întâiu după salvă? Se cadă jos la pământ, sau se arunce arma dela sine.

Ce mișelie!

O voce austriacă

despre greva de la C. F. U. și despre vărsarea de sânge de la Aleșd.

Diarul „*W. Allg. Ztg.*“ în numărul său de la 26 Aprilie, ocupându-se de greva de la căile ferate și de măcelul de la Aleșd publică un articol aspru, criticând pe Tisza și parlamentarismul ungar, și numind camera ungară un „parlament de castă“, și asemănându-o cu „casină“. Deputații, cari au sărit în apărarea greviștilor, n'au făcut'o de dragul acestora, ci din rivna de a făuri capital politic din cestiune și a crea guvernului dificultăți. Diarul vienes recunoște, că contele Tisza este om energetic și consecuent, care a închis dieta, ca să nu dea opoziției privilegii a ațita din nou patinele greviștilor, adaugă însă: „Va pute el ore să facă a înceta și cestiunile naționale și sociale, cum a făcut cu parlamentul?“ Reproducem câteva enunțuri marcante din numitul articol:

„Din Ungaria sosesc sciri seriose. Tera e în agitație. A curs sânge. Să fi sosit ore momentul, ca Ungaria să ispășescă grelele păcate de omisiune, de care s'a făcut culpabilă? Ori toate aceste licăriri de foc și revoltă, se vor suprima prin soldați și se vor isola prin un cerc de baionete?... Nu mai încape îndoielă, națiunea nu mai este pe calea cea adevărată. Ungaria vrea să devină stat industrial, însă nu vrea să scie, decât de binecuvântările industriei, ér de datoriile față cu clasa a patra, nimica. Ungurii vréu să aibă un stat național, dér o parte imensă a națiunii o esclud din legislațiune și fi închid drumul la drepturile politice. Clasele domnitore în Ungaria luptă cu cerbicie împotriva curentelor naționale și sociale. Ele se îngrijesc numai, ca aceste curente să nu măture privilegiile și favorurile (Vorrecht) ale stăpânitorilor. De destrăbălarea și anarchia, ce le produc de altminterlea aceste curente în țără, nu se sinchisesc. Și decât undeva furia și desperarea straturilor sociale oropsite și desmoștenite isbucnesc cu putere elementară, armata e la îndemână, spre a restabili „ordinea“. Greva de la căile ferate pe de o parte, măcelul din Bihor pe de altă parte sunt exemple frapante, cât de subminat este fundamentul acestei ordini unguresci.

„Două primejdii mari amenință Ungaria contimporană: primejdia națională și cea socială. În statele moderne ventilul de siguranță contra forțelor revoluționare este tribuna liberă. În Ungaria însă se vede spectacolul curios, că malcontenții d'acolo, ou tot numărul lor impunător, sunt escluși din parlament. Nicî nemulțumiri naționale, nici cei sociali, n'au ocaziune a-și reprezenta dorințele și gravaminile în corporațiunile țării. Astfel revoltele cu caracter sângerose în Ungaria sunt la ordinea zilei. Căci parlamentul ungar nu este o reprezentanță populară, ci reprezentanța unei anumite caste, care guvernază de secole în Ungaria și nu vré să lase din mâni puterea, cu toate reformele economice și sociale prin cari a trecut țera din timpurile acelea, când stăpânirea acelei clase era justificată prin împrejurări. Cum-că într'o țără, care își caută mântuirea în dezvoltarea industrială, puterea nu pôte fi menținută esclusiv de clasa marilor proprietari, cum-că, voină a pregăti intrarea triumfală a industriei în țără, trebuie să se îngrijescă și de suita ei, adică de proletariat, asta nu vré să între capul Ungurilor. *Ultima ratio* sunt și rămân baionetele! Pe greviști îi îmbracă în uniformă militară și îi forțază la împlinirea datoriei lor, ér conflictele

provocate de naționalitățile nemulțumite nu se domolesc prin înțelepciunea, ce ar trebui să caracterizeze pe bărbații de stat, ci — după cum arată cazul de la Oradea — prin arma Mannlicher. Pasagiul în depeșa oficială: „Intr'aceea jandarmeria s'a încercat a mulcomi pe turbulenți“ este nostimă. Iși pôte ori-cine închipui, cum „mulcomeso“ jandarmii unguri pe turbulenții Români și pe socialdemocrați...

„Credem, că o lege de reformă socială ar fi mai importantă pentru adevărata mulcomire și progresul Ungariei, decât repatrierea osémintelor lui Rakóczy!“...

Din „Reichsrath“.

Afacerea grevei de la căile ferate ungare.

În ședința de la 25 Aprilie a „Reichsrath“-ului, deputatul socialist *Ellenbogen* a interpellat guvernul cu privire la chemarea rezerviștilor de întregire pentru a face serviciu la căile ferate ungare, și a întrebat, cu ce motivăză guvernul ilegalitatea acestui ordin, deși lipsesc contra-semnarea ordinului? A întrebat mai departe, decât cheltuielile împreunate cu chemarea rezerviștilor ungari vor fi acoperite din budgetul comun, și decât după proporția cotei, cheltuielile vor fi împărțite pe ambele state? Decă da! cu ce motivăză guvernul întrebuintarea banilor austriaci în interesul căilor ferate ungare?

„Am lansat o cestiune — țise *Ellenbogen* — la discuțiunea căreia lumea întregă își va reaminti, că ministrul președinte ungar nu de mult a stat c'un picior în pragul penitenciarului. Deoarece Maghiarii sunt actualmente atât de nenorociți, încât îi guvernază un naturel născuț păcătos, care fără conștiință se bălăcesce în sângele poporațiunii!“...

V.-președ. *Kaiser*: Rog pe d-l deputat să se modereze, ér pentru declarațiunile de mai înainte, îl chem la ordine.

Elders (socialist): „Tisza este un ticălos, un criminal!“ (*Presid.* îl chemă la ordine.)

Ellenbogen: Cred, că totuși parlamentul austriac are dreptul, de a „sci, cum ajung Austriacii la onóra de a plăti cu bani austriaci obiceiurile de „betyar“ ale ministrului președinte ungar?“

Presid. îi detrage cuvântul.

Fressl (radical ceh) declară, că în ce privește greva din Ungaria, radicalii cehi sunt solidari cu socialistii.

Ellenbogen adresază presiului trei întrebări concrete: 1) Gata este presiul a comunica ministrului președinte rugarea, de a-i răspunde la interelație? 2) Nu cumva prin retragerea cuvântului d-l vicepresid. a voit să țică, că aprobă faptele sângerose din Ungaria? 3) Nu consideră guvernul ca o datorie de onóra, a face atent pe Maj. Sa, că nu e la loc să stea la sfat c'un om, care din creștet până 'n tâlpi s'a mângit cu sânge și cu rușine?

Vicepresid. răspunde la prima întrebare afirmativ, la a doua întrebare nu răspunde, ér pentru a treia întrebare chemă din nou la ordine pe *Ellenbogen*.

În ședința de la 28 Aprilie s'au petrecut érași scene agitate. De astădată între Cehii radicali și Germanii radicali. Deputatul ceh *Klofac* era p'aci să fie bătut de cătră pangermani, decât nu i-ar fi sărit în apărare deputați din partidul său.

O apreciere

asupra stărilor din Ungaria.

Diarul „*Information*“ din Viena scrie următoarele despre stările din Ungaria:

„Cât de adâncă este crisa în care se află azi Ungaria, o dovedește amănarea dietei. Motivele ce s'au invocat pentru această amănare, sunt numai aparente. Causa adevărată este, că contele Tisza a sciut ce vifor se va ridica contra lui în urma grevei de la căile ferate și a evenimentelor din Aleșd și Oradea-mare. Acosta a voit s'o evite contele Tisza. Nu-i dăm nici o vină. În cele din urmă și Ungaria

trebuie să fie guvernată într'un fel său alt și e mai bine să fie guvernată rêu à la Tisza, decât nici cum.

„Evenimentele însă arată, că în formarea actuală, edificiul statului ungar nu mai pôte fi susținut. E un stat ce constă din 20 milioane locuitori, în care o mică coterie a acaparat puterea. Așa numiții „gentry“ și grupurile financiare și industriale, cari le aparțin nu fac mai mult de 50.000; aceștia au luat în stăpânirea lor întreg statul și domnesc asupra lui ajutorul acelei puteri materiale, ce li-l dă rezimarea lor pe armata comună. 95% a poporațiunii e nulificată în privința politică. Au clădit un edificiu modern cu frontal splendid, dér cu un fond așa de mic, încât abia ar fi suficient pentru o colibă... Urechile mai simțitoare de mult aud deja căderea tencuelii... Domnia de clasă maghiară și-a trăit trailul, și acum trebuie să se caute baze mai largi pentru viața de stat“.

„*Alkotmany*“, după traducerea căruia reproducem vocea vieneză, țice că „fôrte multe adevăruri cuprinde această apreciere“.

SCRIRILE DILEI.

16 (29) Aprilie.

Maj. Sa Monarchul în Budapesta. Maj. Sa sosesc în 2 Maiu n. s'era în Budapesta, unde va petrece până la sfârșitul lunei Maiu, sau începutul lunei Iunie. Mai mulți membrii ai casei domnitore vor veni deasemenea la Budapesta, pentru a asista la balul curții din 10 Maiu n. În vederea acestui bal s'au trimis 1570 invitări.

O operă românescă. Duminecă în 25 Aprilie v. se va juca pe scena teatrului național din Bucuresci piesa „*Marióra*“, operă națională în 2 acte. Musica e compusă de d-l I. Paschill, ér libretul este lucrat de autorul muzicii după cunoscuta dramă cu același nume de *Carmen Sylva*. Publicul bucureștean — scriu țiarele din Regat — așteptă cu mult interes această reprezentație, care este un eveniment însemnat din punct de vedere al dezvoltării noastre artistice. M. Sa Regina, care a binevoit a primi în audiență pe autorul operei, a ascultat musica până la sfârșit, rămânând cât se pôte de mulțumită — scrie „*Secolul*“.

De la comună. Mercuri în 4 Maiu la orele 3 p. m. consiliul comunal va ține o adunare generală estra-ordinară.

Ascultarea de martori în procesul Vidu. În procesul intentat d-lui Vidu de procuratura din Timișóra pentru delictul ațitărei, stabilit în alinea 2 § 158 cod. pen. și comis prin publicarea și răspândirea cântecelor „*Marșul lui Iancu*“ și „*Hai-deți frați*“, s'a început ascultarea martorilor, propuși de d-l Vidu pentru probarea vechimei acestor două cântece. Astăzi a fost ascultat în Brașov d-l director gimn. V. *Onițiu* de cătră judele de instrucție al tribunalului de aici d-l Arzt. D-l *Onițiu* a fost întrebat, decât cunosc aceste două cântece și decât într'adevăr ele sunt răspândite printre Români. Martorul a răspuns, că cunosc ambele cântece de timp mai îndelungat, îndeosebi „*Marșul lui Iancu*“, pe care-l cunosc de vre-o 30 ani. D-l *Onițiu* e mai fasionat, că aceste cântece sunt răspândite pretutindenea printre Români. Cu aceste s'a încheiat interogatoriul.

D-l G. Dima, al doilea martor din Brașov, a fost citat pe Luni.

Arestarea lui Fenyö. Famosul redactor al diarului kossuthist „*Egyetértés*“ *Fenyö* (*Fink*) *Sándor*, curentat de poliția din Budapesta pentru comiterea mai multor fapte imorale, a fost deținut în strâinatate. Tractările pentru estradarea lui *Fenyö* s'au început deja.

Promoțiune. D-l Ioan *Suciu* din Sălagiu a fost promovat țilele trecute, doctor în științele juridice la universitatea din Clușă.

Jubileu de 25 ani. Din Sân-Petru-de-Câmpie (comit. Coșocna) ni-se scrie, că d-l Dr. Ioan *Uilacan*, medic de cerc, și-a serbat jubileul de 25 ani de când ocupă funcțiunea de medic. Din incidentul acesta d-l Dr. *Uilacan* a primit numărăse felicitări din cercurile inteligenței române din acel cerc.

Necrolog În *Buzesci*, comitatul Sătmărulei a repausat în ziua de 17 Aprilie n. Ștefan Pop fost v.-archidiacon al tractului Ardușat, asesor consistorial și paroch gr. cat. român în Buzesci și Sărbî, în etate de 82 ani în al 52-lea an al preoției. În mormintarea s'a făcut la 21 Aprilie. Îl jălesc numeroși fii și fiice, gineri, nurori, nepoți și strănepoți. În anunțul funebrel vedem între jeltori, afară de familia Pop și familiile Oros, Chudan, Dragoș, Culcian, Deciu, Ossian și Aurel Marinescu. — Fie-i țărina ușor!

Testameentul lui Vereșagin. Din Petersburg se anunță, că țilele trecute s'a desfăcut acolo testameentul pictorului Vereșagin, perit în catastrofa cuirasatului „*Petrupavlosk*“. Vereșagin țice în testameentul său, făcut cu puține țile înaintea plecării sale la Port-Arthur, că nu crede, că se va mai reîntorce din Port-Arthur. Avere sa imobilă cât și tablourile sale le-a lăsat soției și copiilor săi. Altă avere n'a lăsat nimic.

„Voluntarii libertății“. Sub titlul „*Volontaires de la Liberté*“ s'a constituit de câte-va luni în Paris o ligă pentru apărarea libertății religioase. Liga acesta a ținut în s'era de 25 Aprilie o adunare în sala de la „*Nouveau Théâtre*“ sub președința academicianului *François Coppée*. Au participat 3000 de ómeni. Oratorul *Gaston Méry*, în discursul său a țis: „Acuma apărăm libertatea religioasă, fiindcă acesta este mai mult expusă atacurilor, dér suntem gata a apăra toate celelalte libertăți, când vor fi în pericol“. *Coppée* și *Drumont* au fost aclamați cu entuziasm. Au mai pronunțat discursuri: *Archdeacon*, *Barillier*, *Firmin Faure*, *De Boisandré*, *Conti*, *Andrieux* și *Ménard*, veștețind guvernul „*respopitului Combes*“. Adunarea s'a încheiat în strigătele: „*Trăiescă libertatea! Jos jidovii!*“

Musica în biserică. Este cunoscut așa numitul „*motu proprio*“ al papei Piu X, prin care ordonă eliminarea muzicii profane și reîntorcerea la musica biserică gregoriană. În primele țile ale lui Aprilie s'a ținut chiar un congres gregorian la Roma, la care au participat compozitori și dirigenți de coruri din diferite țeri. La 11 Aprilie papa Piu X a celebrat însuși la S.-Petru o liturghie la care s'a cântat musica gregoriană. *Charles Bordes*, directorul de la „*Schola cantorum*“ din Paris a solicitat cu această ocaziune o audiență la s. Părinte, cu care s'a întreținut asupra muzicii bisericesci. Din conversația acesta, publicată acum la loc de frunte în „*Figaro*“ reiese, că papa stăruie cu energie pentru eliminarea muzicii de dans și de operă din biserică. „Odată, — țice papa, — mi-s'a întâmplat, când celebram liturghia să aud tocmai în momentul consacrațiunii o voce, cântând: *Mira, o Norma*... Sci, că restabilirea muzicii gregoriane și a celei polifonice din secolul XVI nu se va pute face ușor și fără împotrivire, dér se va face“.

Un student univ. cu 66 semestre. Cel mai vechi student al universității germane din Giessen, stud. chem. *Christian Busch*, care a studiat 66 semestre, a murit țilele aceste în etate de 50 ani. *Busch* era un om original, bine situat și era înmatriculat ca student în totă regula, începând din anul 1871.

Stabilimentul de hidroterapie de la băile Eforiei școlare din localitatea se deschide cu ția de 1 Maiu n.

Concertul societății filarmonice va avé loc Joi în 5 Maiu n. în sala redutei orașănesci.

4). Pentru folosire esteriilor. Dureile de incheieturi, de reumatism și șoldină, precum și tot felul de aprinderi se vindecă cu succes sigur folosindu-se *spiritul lui Moll*. Prețul unei sticle 1 cor 90 fileri. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. reg. A. Mol Viena Tuschlauben 9. În farmaciile din provincie se se ceară preparatul A. Moll provăcut cu marca de contravențiu și subscriere.

Lucruri slabe.

Deva, 26 Aprilie.

Corul bisericii gr. or. din Deva e pe cale de a se desființa. Dér se nu credă cineva, că membrii sunt de vină la această. Nu, căci ei tot se mai interesază de sörtea corului; ci cred, că nu greșesc, decât spun, că vina e a „celor chiești”, și această se va pute adevăra din următoarele:

Biserica noastră gr. or. de aici avuse un clopot crepat. Membrii corului însă au aranjat un concert, al căru venit fusese destinat pentru vörșarea din nou a clopotului, ceea-ce în anul 1896 s'a și întempilat. Coriștii de bucurie și cu un fel de mândrie în suflet, că au putut și ei contribui la ridicarea frumșetei locașului lui Dumneșeu, s'au rugat să se tragă la amedii, dér numai la amedii, clopotul la a căru reparare contribuiri în mare parte și ei, ca să aibă și ei o „amedii românească”, și ei — în cea mai mare parte meseriași — numai atunci vor intrerupe lucrul și se vor pune la prând, când vor auđi sunetul clopotului de la biserica românească. Rugarea lor s'a și implinit și de atunci, până în zilele trecute, înainte de sf. Paști, s'a și tras clopotul la amedii în fie-care zi. De-odată însă au observat, că clopotul nu se mai trage. Sciricind după cauză, au aflat, că comitetul parochial, la propunerea d-lui protopresbiter Romanul, pe motivul, că voesc să economiseze acele 24 de corone, ce i-se plăteau anual clopotarului pentru tragerea clopotului, a interdișis tragerea lui.

La această coriștii în repetite rânduri au rugat pe d-l protopresbiter, să facă să se retragă opreliștea această, însă numai înzadar. — Atunci coriștii necăjiți au declarat, că decât nici barem atăta nu li se permite lor, cari toate petrecerile le-au aranjat în favorul bisericii, — ei nu vor mai cânta în biserică, până nu vor auđi éráși clopotul la amedii! Astfel la sf. Paști am rămas fără cor în biserică!

A doua zi de Paști corul bisericos aranjase o producțiune musicală-teatrală, al căru venit era destinat pentru procurarea unui rând de ornate bisericos pentru parochul al II-lea al Devei. Atăta numai i-a trebuit d-lui protopresbiter Romanul! Indată și început să umble pe la cei mai mulți membrii ai inteligenței române de aici, îndemnându-i pe toți, ca nu cumva să participe la acea petrecere, ori să contribuie cu ceva la succesul ei, căci conducătorul ei, d-l Cornel Popescu, parochul al II-lea al Devei, — pe care de altfel toți îl iubesc și îl stiméză, din cauză, că e un bărbat förte inteligent, căruia îi place a munci, și tractéză bine cu parochienii, — nu a anunțat la D-Sa, ca la protopopul său, că voesc să aranjeze petrecere, și astfel n'a avut permisiune să aranjeze petrecerea!... Nu-i vorba, e cam curioasă pretensiunea această, dér d-l Romanul încă pöte că va fi de părerea, că scopul cel bun scusă chiar și o trecere cu vederea a unei formalități.

Ce a făcut, ce n'a făcut d-l protopresbiter, destul că i-a succes, având de ajutor și pe vr'o 2 epitropi, ca să înduplece pe mulți, să nu participe și să nu sprijinască această petrecere, ér rezultatul final a fost: un deficit de vr'o 40 corone.

Asta a fost rösplata coriștilor și a harnicului lor conducător, a părintelui Popescu, care și-a perdit atăta vreme cu instruirea corului!...

In ce privește succesul moral al petrecerei, observ, că părintele Popescu și de astă-dată ni-s'a prezentat, ca un di-baciu conducător de cor.

Publicul, care a fost de față, l'a și răsplătit cu lungi ovațiuni și aplause. —

D-l Alesandru Schuster ne-a cântat cu mult simțământ 2 cântări frumoșe, fiind acompaniat de lăutari, și fu asemenea aplaudat din partea publicului. In ce privește piesa teatrală „Paza Maicii sfinte”, toate persoanele au jucat destul de bine, astfel că au rămas îndestulii.

Criac-craac.

Epilog la alegerea din Nădlac.

Suntem rugați a da loc următoarei întimpinări:

Un domn, și anume Ioan Russu notar pens. din Nădlac, a aflat de bine se reimprespeteze chestia întârzierii cu lista naționalistă de candidare de la alegerea dietală din Nădlac.

Dreptul de a se apăra nu i-se pöte denega nimérui, deci nici d-nului Ioan Russu, pe care opinia generală l'a pus sub grea acuză. Numai cât d-l Russu nu se apăra prin espunerea fidelă a casului, ci acuză pe alții și în special pe subsemnatul, mistificând într'un mod sfruntat starea adevărată a faptelor.

Nu ambiționez a intra în dispute și hărțueli diaristice cu d-l Russu din Nădlac, dér fiind odată chestia sulevată, din respect față de publicul mare românesc, care drept are a scoi cu adevărat cum s'a întârziat lista românească de candidare la alegerea din 5 Martie din Nădlac, mă simțesc dator a predă istoricul fidel al acelu cas în următoarele:

Alegerea din Nădlac era ficsată pe ziua de 5 Martie n. zi de Sămbătă. Lista de candidare, care pe lângă numirea candidatului național avea să contină și designarea bărbaților noștri de încredere la ambele comisii de votisare, era deja de Miercuri séra gata. In acea séra în fața conferinței alegătorilor o subscrieseră vr'o 14—15 alegători români. Măneđi, adecă Joi în 3 Martie séra, ér am avut o adunare mare a alegătorilor naționalisti, la care adunare s'au prezentat și dintre frații slovaci și sérbii un număr considerabil de alegători. — Dată din partea unui alegător ideea, că ar fi frumos, ca lista de candidare să nu fie semnată numai de Români, ci, într'u a da espresie faptului, că candidatul Românilor este candidatul comun al naționalităților aliate din cercul Nădlac, să se subscrie pe lista de candidare și Slovacii și Sérbii, lista s'a pus pe masă și s'a semnat continuativ de Slovacii, Sérbii și mai o sémă de alegători români, 50—60 la număr.

După aceea punându-se la discuție, că lista de candidare prin cine și când se fie prezentată președintelui alegerii, s'a decis, că acea listă să o prezinte bărbații de încredere, cari imediat s'au și ales cu aclamațiune, pentru fie-care comisie câte 2 inși, și adecă pentru comisia I-a d-l Ioan Rusu și un alegător slovac, ér la comisia a II-a un Român și un Sérb.

Imediat după alegerea bărbaților de încredere, chiar eu am propus adunării, ca bărbatul nostru de încredere să fie însărcinat a prezenta lista de candidare în pređiua alegerii, adecă în decursul zilei de Vineri, 4 Martie, pe lângă revers la mâ-nile președintelui.

Și chiar d-l I. Russu, alesul bărbat de „încredere” a fost acela, care față de propunerea mea, cu provocare la faptul, că avem prea mulți alegători semnați pe listă, cari pot fi apoi terorizați, a fost de părerea, că lista noastră de candidare să fie prezentată numai în óra ultimă, adecă numai când se va deschide actul alegerii. Mulțimea a aflat părerea d-lui I. Russu de plausibilă și în fața voinței generale am cedat și eu, abștând dela propunerea mea. A rămas deci, ca lista de candidare să fie prezentată numai Sămbătă la órele 8 la mâ-nile președintelui prin bărbatul de încredere.

Vineri, în pređiua alegerii, nainte de amedii, ni-a venit avis din partea președintelui alegerii, ca pe 11 óre să trimitem 2 bărbați de încredere la o conferență — ținându sub presiul d-sale, în care să fie staverite locurile de întrunire ale fie-cărei partide, precum și numărul biletelor de trecere peste cordonul militar, ce se vor distribui în proporție egală pe séma pionerilor fie-cărei partide.

La această conferență a fost emis dintre bărbații noștri de încredere chiar d-l Russu, și l'a însoțit și d-l deputat dietal Dr. Vlad, fiind-că pe ceilalți bărbați de încredere nu-i aveam atunci la îndemână.

Vineri după amedii am aflat, că în conferință s'a decis a se distribui fie-cărui partid câte 30 de bilete de trecere peste cordone. Mie alta d-l Russu nu mi-a comunicat, ér dela d-l Dr. Vlad nu am putut afla despre altele, fiind-că d-sa plecase

indată după prând la Șetin, având a se reîntörce numai mâneđi de acolo.

Vineri după amedii înainte de 5 óre s'a compus lista acelor 30 pioneri ai partidului nostru, pe séma cărora aveam să primim paspartou-urile. Cu lista această s'a dus d-l I. Russu la primărie și a și primit biletele în sémă.

Séra am avut ultima adunare a alegătorilor, în care s'a comunicat tuturor, că la 7 óre dimineța se vor trage cordonurile militare, peste cari fără bilet de legitimize nime nu va pute trece, deci toți alegătorii noștri să fie din vreme la locul de întâlnire.

Lista de candidare era la mine și eu dimineța punct pe 7 óre m'am și prezentat cu ea la locul de întrunire. — Am stat cât-va timp, ca o jumătate de óra, întreținându-mă cu alegătorii, când veni la mine d-l învătător Petrović, vestindu-mi că înzadar a trimis de repetite-ori la d-l I. Russu să vină și să predea pionerilor noștri designați biletele de a trece peste cordon, înzadar s'a dus și d-sa la el acasă, d-l Russu l'a respins brusce dicénd, că nu le predă nimérui, aștepte pân' va sosi densusul, care încă nici nu se sculase din pat.

Vedénd că husarii trag deja cordonul, consternat am primit această veste despre renitența d-lui I. Russu și indată am plecat eu însumi la el, însoțit de d-l Dr. Ghebeles, ca să-l sculam și să-l aducem la locul de întrunire, ori cel puțin să luăm în sémă biletele de trecere dela densusul.

Ajunși la d-nul I. Russu, l'am aflat chiar sculându-se din pat. La observarea mea, că timpul trece și d-sa trebuia să nu întârzie, mi-a răspuns brusce: „Nu te teme, nu întârziem, avem vreme destulă”. I-am cerut biletele, ca cel puțin acele să le distribuim, până ce d-sa se îmbracă și ajunge la locul de întrunire, ni-a răspuns încă, că nu le dá, ci să-l așteptăm până se îmbracă și va veni cu noi.

Am eșit cu Dr. Ghebeles pe terasa casei d-lui I. Russu și așteptam după densusul. — În fața acestei procederi curioșe a bărbatului nostru de încredere, care în loc de a-ne sprijini și a ne merge înainte întru toate, ne punea pedeci, d-l Dr. Ghebeles își dișe: „Scii ce, haid să-l lăsăm aici, căci omul asta, așa se vede, umblă să te încurce. Numesc pe altul de bărbat de încredere în locul lui și fă să nu mai așteptăm după el”.

Eu însă, regret, nu m'am putut decide la așa ceva, cunosceam prea puțin pe d-l Russu, ci am așteptat mai departe.

In fine a ieșit. Ne-am dus la locul de întrunire, unde cu mare greutate am stors de la d-sa o parte din biletele de trecere peste cordon, multe însă le-a reținut, denegându-mi predarea lor.

Până-ce cu grabă am distribuit biletele între pionerii noștri, până ce am trimis pe vr'o câți-va cu biletele d-lor Dr. Vlad, Russu Șirianu, Novacović etc., în calea lor la marginea orașului, nu cumva să fi opréscă cordonul — era 8 óre și 10 minute trecute — d-l I. Russu se și șterse neobservat de la locul nostru de întrunire. — In lipsa d-sale, când urmă să ne îngrijim grabnic de trimiterea cölei de candidare, trebui să decidem, că acum prin cine să o prezentăm. Ne cuprinsese pe toți cei preșenți un presimț réu și în témă, nu cumva președintele să se lege de litera legii, care dișe, că 10 alegători au să anunțe în scris pe candidat — și astfel nu cumva să respingă lista noastră, sub pretext, că numai un alegător o prezintă în persoană, ne apucarăm cu toții a aduna cu grabă mare 10 inși dintre cei semnați pe cöla, spre a-i trimite să prezinte cöla.

Trimiseră urgent după veteranul președinte al partidului, adunărăm iute mai 9 alegători, dintre cei subscriși pe cöla de candidare și îi expedarăm cu cöla la primărie, unde era președintele alegerii.

Până-ce însă această delegație a alegătorilor noștri ajunse în sala comisiei, s'au întârziat cu 3 minute.

Acesta este istoricul fidel al întârzierii cölei de candidare de la Nădlac.

In fața consternației generale, deși din cele mai sus espuse este evident, că cine a fost cel vinovat, eu nici cu un cuvânt n'am acuzat pe d-l Russu înaintea alegătorilor adunați. Din contră nevinovat fiind, am luat totă răspunderea asupra mea în prima linie, simțind, că deși cu bună credință, dér am greșit, când am pierdut timpul umblând și așteptând după d-l I. Russu, ca apoi ér să-mi fugă, în loc de a-l fi înlocuit, precum își propusesse d-l Dr. Ghebeles, cu alt bărbat de încredere.

Nu s'a aflat o suflare de om dintre sutele de alegători, cari să mă condamne pentru procedarea-mi de bună credință, afară de d-l comerciant Luțai, care de

sigur chiar din partea d-lui I. Russu perfid informat, veni, precum dișe d-sa, însoțit de densus și întrebând numai atât: La cine a fost cöla? După răspunsul meu, că la mine a fost, în credința, că din cauza mea a întârziat prezentarea ei, om pririt cum este d-l Luțai, a început să ne invinuescă. Nu mi-a diș însă nici „Fie-ți rușine”, nici „Pfui” și în general nu m'a vătémăat.

Nu mi s'a dat ocașie a lumina pe d-l Luțai personal asupra celor premerse, pentru-că d-sa iute s'a depărtat, dér mi s'a comunicat, că d-sa încă în aceeași zi, după-ce i-s'a esplicat, că deși cöla fusese peste nópte în păstrarea mea, eu nu port vina întârzierii, fiind-că deja la 7 óre am fost cu ea la locul de întrunire și astfel decât era acela, care avea să o prezente, la culmea chemării și dălorinței sale, cöla, care eu însumi în calitate de candidat dör nu o puteam singur prezenta, nu s'ar fi întârziat, — și-a espriat regretul, că m'a invinuit pe nedrept.

Așa dér ađi nime, nici chiar d-l Luțai nu mă invinuesce pe mine pentru întârzierea cölei de candidare.

Singur d-l I. Russu o încercă asta într'u apărarea d-sale.

Mai observ cum-că afirmarea d-lui I. Russu, că d-sa m'ar fi provocat să însumăm lista și eu ași fi diș, că avem timp până la 1/2 10, este o minciună.

Am espus decursul întregii afaceri fidel. Sute de alegători nădlăcani o sciu că așa s'a întimplat.

Judece acum și publicul mare românesc în cunoscință deplină de cauză!

Dr. I. Suciu.

Dare de sémă și mulțumire publică.

La producțiunea teatrală-declamatorică aranjată cu elevele din Internatul orfelinat al Reuniunii femeilor române din loc, s'au încasat cu totul 253-40 cor. Au suprasolvit următorii P. T. domni și dómne:

Ioan Săbădeanu și Ioan Ciurcu câte 4 cor., Maria Zănescu 3 cor., Ioan Burduoiu 2-80 cor., Maria Stinghe 2 cor., Dr. Vasile Saftu 1-60 cor. Apoi câte 1 cor.: Andrei Lupan jun., Agnes Dușoiu, Voicu Roșculeț, Căpitan Vasile Popa, D-șora Muntean, Petru Pop, Romul Dogariu, Ioan Socaciu, Anica Demian, D-na Cristan, Dr. Fruma, Mihail Navrea, D-șorele Jeni și Mina Wagner, Maria Munteanu, Popaiov, Ioan Pricu, Ioan Lengeru, Elena Blebea, Dr. Mureșianu; Marin Ciortea cor. 0-20.

Subscrisul birou al reuniunii își implinesce plăcuta datorie de a esprija mulțămită Onor. public, care cu prezența sa a încurajat pe fragedele eleve la această producțiune și în deosebi P. T. Domni și Dómne, cari cu suprasolvirile lor au contribuit și la frumosul rezultat material.

Asemenea se aduce mulțămită d-șorei Carolina Teclu, directórea Internatului orfelinat, d-nei învătătoare Maria Popescu și d-lui învătător Nicolae Stoicović, cari s'au trudit cu aranjarea acelei producțiuni.

Brașov, 14 Aprilie 1904.

Agnes Dușoiu,
presidentă.

Lazar Nastasi,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 28 Aprilie. Calfa de tinichigiu, Hermann Rosenzweig, redactor (!) la diarul socialist „Adevărul” din Budapesta, a fost arestat și va fi trimis cu escortă în România. Advocatul Pollacsek a cerut, să i-se admittă lui Rosenzweig a pleca prin Fiume la Paris, deóre-ce în România e urmărit ca desertor. Cererea a fost însă refusată.

Paris, 28 Aprilie. Din Petersburg se confirmă scirea, că Japonessii de fapt au trecut fluviul Yalu. Rușii trecénd peste Tumen, se îndreptéză în marș forțat spre flancul drept al Japonessilor.

Petersburg, 28 Aprilie. Amiralul Skrydloff a plecat în Extremul Orient, via Sebastopol.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Aprilie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	118.05
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	89.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	98.35
Bonuri rurale croate-slavone	98.25
Impr. ung. cu premii	209.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161.50
Renta de hartie austr.	99.75
Renta de argint austr.	99.45
Renta de aur austr.	119.35
Rente de corone austr. 4%	99.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.20
Losuri din 1860.	152.50
Actii de-ale Banței austro-ungar.	16.02
Actii de-ale Banței ung. de credit.	768.50
Actii de-ale Banței austr. de credit	643.50
Napoleonori	19.05
Mărci imperiale germane.	117.12 1/2
London vista.	239.30
Paris vista.	95.32 1/2
Note italiene	95.15

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Aprilie. n. 1904.

Banconote rom. Cump.	18.94	Vend.	18.98
Argint român.	18.80	"	18.90
Napoleonori.	19.04	"	19.10
Galbeni	11.30	"	11.40
Ruble Rusesco	2.53	"	2.54
Mărci germane	117.10	"	117.25
Lire turcesci	21.50	"	21.60
Srois. fonc. Albina 5%	101.—	"	102.—

Nr. 2638—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Subsemnatul oficiu de dare orășenească aduce la cunoștința publică, că consemnarea de despre măsurarea dării de câștig cl. III. pro 1904 pentru acei solvenți de dare, cărora până acum încă nu li s'au prescrip darea după afacere sau după ocupațiunea supusă la dare în sensul §-lui 18 al art. de lege XLIV ex. 1883, se află expusă spre examinare din partea celor interesați dela 27 Aprilie până la 4 Mai a. c.

Acastă consemnare o poate lua în vedere ori-cine și contra măsurării dării poate înainta eventuale obiective în scris, până la începutul pertractării la direcțiunea financiară reg. atât în interesul său propriu, cât și în al altora.

Comisiunea pentru prescrierea dării va pertracta proiectele de dare în zilele de 5, 6, 7 și 9 Mai a. c. începând dela 8 ore a. m. în sala din casa Sfatului; înaintea comisiunei are voie a reprezenta ori cine.

Solvenții de dare interesați, a căror dare are a fi pertractată, se fac atenți, ca să se prezente înaintea comisiunei punct la orele 8 a. m. pentru că cauzele se pertractează de a rândul după numărul pozițiilor, astfel, că observările acelor solvenți de dare, cari sosesc mai târziu, nu se mai iau în considerare.

Brassó, 25 Aprilie 1904.

2—2.1336. Oficiul de dare orășenească.

FERESTRI și UȘI VECHI
dela o casă ce s'a reparat,
sunt de vânzare cu prețuri
ieftine.

Detailuri la Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrierilor administrațiunii. în cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Adm. istr. „Gazetei Trans.“

Nr. 2452 - 1904.

PUBLICAȚIUNE

privitoare la înaintarea anunțurilor din partea persoanelor, care s obligate a plăti taxa pentru eliberarea dela miliție.

Anunțurile au să se facă la subsemnatul oficiu de dare până la 10 Mai 1904 de către toți acei indiviți, cari

1) pentru totdeauna s'au aflat neapți pentru serviciul militar și ca atari s'au șters din lista de sorti;

2) cari cu ocaziunea ultimei asențării s'au aflat de neapți pentru serviciul militar;

3) cari, înainte de trecerea timpului lor de serviciu militar s'au dimis din cauza vre-unei atari vătămări corporale, care, pe respectivul nu-l face neapt de lucru și a cărui vătămare corporală n'a obvenit în urma îndeplinirii serviciului său la miliție;

4) cari, în sensul art. de lege XL ex. 1868, ca susținători de familie au fost eliberați de la serviciul de arme și după articolul de lege intrat în viață VI ex 1889 din ori-ce motiv au fost eliberați dela serviciul de arme;

5) toți cei îndatorați la serviciul de arme, cari înainte de expirarea timpului legal au emigrat din monarhia Austro Ungară.

Toți aceștia sunt obligați a anunța la subsemnatul oficiu de dare orășenească, pe celele de anunțare designate spre acest scop.

a) starea și caracterul.
b) locuința,
c) cercul de asențare, respective comuna în care s'au dispensat de obligamântul serviciului militar.

d) anul, de la care va avea a-se socoti eliberarea dela obligamântul serviciului militar și

e) -e arete darea directă, perceptată în anul trecut după obligatul la taxă militară respective după capul de familie al acestuia, în comuna căreia aparține său în vre-o altă comună.

În fine acei obligați la taxă de miliție, pentru cari taxa de miliție sunt datorii a o plăti în sensul §-lui 11 al art. de lege XXVII ex 1880 aceia, cari le dau muncă, au a anunța numele și locuința oferentilor lor de muncă.

Cei ce negligeză așternerea anunțării descrise mai sus, se vor pedepsi în sensul §-lui 20 al art. de lege XXVII 1880 cu o amendă de trei seu șese ori mai mare, de cât taxa militară prescripă pentru ei.

Decă de la terminul anunțării până la expirarea liberării de taxa militară, adecă până la 1 Octomvrie a. c. se face vre o schimbare în relațiile față de acela, care dă muncă celui obligat de a plăti taxa militară, în atare cas acest din urmă — în sens. art. de lege IX ex 1883 §. 4 p. 3, e dator a face cunoscută această schimbare, la aceeași autoritate, la care s'a făcut prima anunțare.

Acei de obligați la taxă militară, cari, afară de locul cărui aparțin, într'alt loc nu mai sunt obligați la dare, își pot face anunțurile la subsemnatul oficiu de dare și verbal. Cine însă negligeză și această dispozițiune a legii amintite, se va pedepsi aspru.

Brassó, 20 Aprilie 1904.

(1883,2—2) Oficiul de dare orășenească.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu la zaraful Dumitru Pop și la Eremias Nepoții.

Nr. 64—1904

of. paroch.

Publicațiune de licitare minuendă.

Senatul bisericesc din comuna bisericescă gr. cat. Romuli, hotărind edificarea unei noue biserici de piatră, publică concurs pre lângă următoarele condițiuni:

1) Prețul bisericii edificând, după devisul de spese este de 59.785 cor. 32 bani.

2) Licitațiunea se va ține în 2 Mai st. n. 1904 la 11 ore a. m. în școala conf. gr. cat. din Romuli.

3) Oferenții au a-și așterne (înainta) ofertele în scris provădute cu cautiunea de 3000 cor. în bani gata, seu în hârtii de stat până la 2 Mai

1904 la 11 ore a. m. și tot-odată pe ziua fixată a se prezenta în persoană spre a participa și la licitațiunea verbală, ce este satorită de a se face.

4) Senatul bisericesc își rezervă dreptul de a alege de întreprindător pe oferentul, care-l va afla mai corăspundător și sigur.

Planul bisericii, preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedé în toate zilele la președintele senatului bisericesc.

Din ședința senatului bisericesc gr. cat. ținută în

Romuli, la 17 Aprilie 1904.

Paul Chita,

președintele senatului biser. și preot local.

2-2

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decă fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbice la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticlé originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gînluc prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekellus, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremias Nepoții.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.CĂRȚI DE ȘCIINȚA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE.

STATUTE.

FO PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Couverte, în totă mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.